

28 Σεπτεμβρίου 1841

Ο Τίγρης Κλεμανσό

Ο Γεώργιος Βενιαμίν Κλεμανσό γεννήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 1841, σπούδασε γιατρός και ταξίδεψε στην Αμερική και στην Αγγλία, αφιερώνοντας τον χρόνο του σε μελέτες πολιτικών και κοινωνικών ζητημάτων. Επέστρεψε παντρεμένος με την Αμερικανίδα Μαίρη Πλόμερ, με την οποία απέκτησε μια κόρη που έμελλε να εξελιχθεί σε σπουδαίο άνθρωπο των γραμμάτων. Οι Κλεμανσό εγκαταστάθηκαν στην Μονμάρτη, όπου ο Γεώργιος άσκησε το ιατρικό επάγγελμα. Με την πτώση της μοναρχίας (1870), μπήκε στον στίβο της πολιτικής κι εκλέχτηκε δήμαρχος του 18^{ου} διαμερίσματος του Παρισιού, αυτό της Μονμάρτης. Τον επόμενο χρόνο, εκλέχτηκε αντιπρόσωπος στην εθνοσυνέλευση και μετείχε ενεργά στην Κομμούνα των Παρισίων. Με την καταστολή της Κομμούνας, κατηγορήθηκε για την εκτέλεση δυο στρατηγών του Μακ Μαόν. Έφυγε στο εξωτερικό.

Επέστρεψε στη Γαλλία όταν τα πνεύματα είχαν ηρεμήσει, εκλέχτηκε βουλευτής (1876), πρότεινε να δοθεί αμνηστία σε όσους κατηγορούνταν για πράξεις που έγιναν στη διάρκεια της Κομμούνας (1879) και δημιούργησε την εφημερίδα «Αυγή» (1880), όργανο των ριζοσπαστών. Η «Αυγή» αποδείχτηκε σωστό εκρηκτικό μίγμα. Με την εκεί αρθρογραφία του, ο Κλεμανσό οδήγησε σε πτώση τις κυβερνήσεις Γαμβέτα (1882), Φερί (1885) και Μπρισέν (1886) και σε παραίτηση τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, Γκρεβί (1887), αποκαλύπτοντας ότι ο ανιψιός του το είχε ρίξει στο εμπόριο παρασήμων. Τον αποκάλεσαν «Τίγρη» και του έμεινε ως τον θάνατό του.

Η φιλία του με ανθρώπους που είχαν εμπλακεί στο τότε σκάνδαλο του Παναμά (κατάρρευση της εταιρείας που είχε αναλάβει την διάνοιξη της διώρυγας) και η πολεμική του εναντίον της γαλλορωσικής συμμαχίας έπληξαν την δημοτικότητά του. Στα 1893, απέτυχε να εκλεγεί. Τον απορρόφησε η υπόθεση του Ντρέιφους, τον οποίο υπερασπίστηκε εξαρχής (στην εφημερίδα του δημοσιεύτηκε το «Κατηγορώ» του Ζολά).

Στα 1903, εκλέχτηκε γερουσιαστής. Στα 1906, ήταν υπουργός Εσωτερικών. Βρέθηκε μπροστά στη μεγάλη απεργία των μεταλλωρύχων του Πα ντε Καλέ (Μάιος 1906), την οποία κατέστειλε με τα όπλα. Οι σοσιαλιστές τον κατάγγειλαν κι ο Ζορές του «αφιέρωσε» έναν από τους μνημειώδεις πύρινους λόγους του. Απτόητος, ο Κλεμανσό ανέλαβε πρωθυπουργός τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς (1906). Οι συνεχείς απεργίες και η εξέγερση στις αμπελουργικές περιοχές (1909) τον εξανάγκασαν να παραιτηθεί.

Ήταν θιασώτης της στρατιωτικής οργάνωσης της Γαλλίας και της εκδίκησης για την ήττα του 1871 από την Γερμανία. Στις 5 Μαΐου του 1913, εξέδωσε την εφημερίδα «Ελεύθερος Άνθρωπος», από τις στήλες της οποίας καθημερινά ζητούσε να κηρυχτεί πόλεμος εναντίον των Γερμανών. Με την αρθρογραφία του, προετοίμασε τους Γάλλους να δεχτούν τον πόλεμο που ερχόταν. Η εφημερίδα του λογοκρινόταν άγρια και κάποια στιγμή έκλεισε με κυβερνητική απόφαση. Δυο μέρες αργότερα, έβγαλε την εφημερίδα «Δεσμώτης Άνθρωπος» και συνέχισε την ίδια τακτική.

Στα 1917, όταν οι Γάλλοι άρχισαν να κουράζονται από την παράταση του πολέμου, οι φιλοπόλεμοι τον επέβαλαν πρωθυπουργό. Σύμβουλό του είχε τον «βασιλιά της πολεμικής βιομηχανίας» Βασ. Ζαχάρωφ, την ώρα που την πολιτική του αυτοκράτορα της Γερμανίας υπαγόρευαν οι βιομήχανοι Κρουπ. Ο Κλεμανσό κυβέρνησε δικτατορικά, έστειλε στο δικαστήριο τους αντιπάλους του, διέταξε ομαδικές εκτελέσεις στον στρατό και σύνθημά του είχε την φράση «πόλεμος και πάλι πόλεμος προς κάθε κατεύθυνση». Η τύχη τον ευνόησε να βρεθεί στην πλευρά των νικητών. Η Βουλή τον ονόμασε «άξιο της πατρίδας». Η Γαλλική Ακαδημία τον εξέλεξε μέλος της. Ο λαός τον έστειλε στο σπίτι του μη εκλέγοντάς τον πρόεδρο της Δημοκρατίας στα 1920, χρονιά που έπεσε και ο Βενιζέλος στην Ελλάδα.

Είχε προλάβει να στήσει την συνθήκη των Βερσαλλιών με την οποία οι νικημένοι του πολέμου οδηγήθηκαν στην εξαθλίωση. Έβαλε έτσι τις βάσεις για την εθνικιστική έκρηξη στη Γερμανία και είναι αυτός που έστρωσε τον δρόμο από τον οποίο πέρασε ο Χίτλερ στην πορεία του προς την εξουσία.

Μετά το 1920, ο Κλεμανσό αποσύρθηκε σ' ένα μικρό κτήμα κι ασχολήθηκε με τη συγγραφή των απομνημονευμάτων του. Πέθανε το 1929.

48 π.Χ.: Δολοφονείται στην Αίγυπτο ο Πομπήιος, ένας από τους σπουδαιότερους πολιτικούς και στρατηγούς της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας. Είχε γεννηθεί στις 29 Σεπτεμβρίου 106 π.Χ.

1687: Ο Φραγκίσκος Μοροζίνι κυριεύει την Αθήνα.

1939: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, Γερμανοί και Σοβιετικοί συναντιόνται και χαράσσουν τα κοινά τους σύνορα, στην καρδιά της Πολωνίας.

1946: Μετά το δημοψήφισμα (1.9.1946), ο Γεώργιος Β' φτάνει στην Ελλάδα. Θα βασιλεύσει έξι μήνες.

1970: Πεθαίνει ο Αιγύπτιος πολιτικός Γκαμάλ Αμπντέλ Νασέρ. Ανέτρεψε τον Φαρούκ και τη μοναρχία το 1952, αναδείχθηκε πρωθυπουργός δύο χρόνια αργότερα και εξελέγη πρόεδρος το 1956. Οι Αγγλογάλλοι οργάνωσαν τους εναντίον του πολέμους του 1956 και του 1967 με το Ισραήλ αλλά δεν κατάφεραν να αποτρέψουν την εθνικοποίηση της διώρυγας του Σουέζ, που νέμονταν. Είχε γεννηθεί το 1918.

1989: Μετά από τρία χρόνια μακριά απ' το πατρίδα του, καταδικασμένος να μην επιστρέψει ποτέ, πεθαίνει στην εξορία στην Χαβάη ο πρώην πρόεδρος των Φιλιππίνων, Φερδινάνδος Μάρκος, ήρωας πολέμου που εκμεταλλεύτηκε τη φήμη του για να μεταβληθεί σε δικτάτορα.

1990: Δικαστήριο των Φιλιππίνων κρίνει ενόχους έναν στρατηγό της αεροπορίας κι άλλους 15 στρατιωτικούς για τον επί παντοδυναμίας του Μάρκος φόνο του πολιτικού Μπενίνιο Ακίνο το 1983, συζύγου της πρώην προέδρου της χώρας Κορασόν Ακίνο, και τους καταδικάζει σε ισόβια κάθειρξη.

1994: Στην χειρότερη θαλάσσια καταστροφή σε καιρό ειρήνης, 852 άνθρωποι σκοτώνονται, όταν το φέρι μπόουτ Εστονία βυθίζεται στην Βαλτική Θάλασσα κοντά στις ακτές της Φινλανδίας, κατά την διάρκεια σφοδρής καταιγίδας.

1995: Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ, Γιτζάκ Ράμπιν, και ο ηγέτης της PLO, Γιασέρ Αραφάτ, υπογράφουν στον Λευκό Οίκο συμφωνία, η οποία δίνει αυτονομία στους Παλαιστίνιους στο μεγαλύτερο μέρος της Δυτικής Όχθης.

1998: Παρατείνεται ο σοσιαλιστής πρωθυπουργός της Αλβανίας, Φάτος Νάνο. Στη θέση του προωθείται ο επίσης σοσιαλιστής, Παντελί Μάικο.

2003: Ξημερώματα, καταρρέει το σύστημα ηλεκτροδότησης της Ιταλίας και βυθίζεται στο σκοτάδι ολόκληρη τη χώρα καθώς και την Νότια Ελβετία. Η παροχή ρεύματος ξεκίνησε να αποκαθίσταται δώδεκα ώρες αργότερα. Η βλάβη αποδόθηκε στην κακοκαιρία.

2013: Με την κατηγορία ότι αποτελούν εγκληματική οργάνωση, συλλαμβάνονται ο γενικός γραμματέας της Χρυσής Αυγής, Ν. Μιχαλολιάκος, και οι βουλευτές της Ηλίας Κασιδιάρης, Ηλίας Παναγιώταρος, Γιάννης Λαγός, Νίκος Μίχος καθώς και στελέχη του κόμματος, συνολικά 16 άτομα. Έχουν εκδοθεί 32 εντάλματα σύλληψης. Ανάμεσά τους και για τον βουλευτή Χρήστο Παππά που παραδόθηκε την επομένη.

Η 28^η Σεπτεμβρίου στον πολιτισμό

28 Σεπτεμβρίου 1924

Ο γύρος του κόσμου με αεροπλάνο

Τα πρώτα χιλιόμετρα με αεροπλάνο ήταν και τα πιο δύσκολα. Από τη στιγμή, όμως, που διανύθηκαν, άρχιζε η μεγάλη εποποιία. Πρώτος ο Λουί Μπεριό πέταξε πάνω από τη Μάγχι ([βλ. 13.1.1908](#)

). Δυο χρόνια αργότερα, ο Κάλμπραϊθ Πέρι Ρότζερ πέταξε από τη Νέα Υόρκη ως την Καλιφόρνια, διασχίζοντας τις Ηνωμένες Πολιτείες. Του πήρε 49 μέρες: Από τις 17 Σεπτεμβρίου ως τις 5 Νοεμβρίου. Στα 1919, ένα νέο τόλμημα: Έξι άνδρες του αμερικανικού ναυτικού πέταξαν από τη Νέα Υόρκη στη Λισσαβόνα, με ενδιάμεσους σταθμούς στη Νέα Γη και στις Αζόρες. Την ίδια χρονιά, ένας λοχαγός κι ένας υπολοχαγός του αμερικανικού στρατού, πέταξαν από τη Νέα Γη στην Ιρλανδία, δίχως σταθμό. Χρειάστηκαν 16 ώρες και 12'.

Ο Ιούλιος Βερν είχε περιγράψει ένα μυθιστορηματικό ταξίδι, τον γύρο του κόσμου σε 80 ημέρες. Με το αεροπλάνο, η πραγματικότητα ήταν διαφορετική: 175 ημέρες πήρε η πρώτη φορά. Από το Σιάτλ των Ηνωμένων Πολιτειών, ξεκίνησαν τέσσερα διπλάνα στις 6 Απριλίου 1924. Τα δύο έμειναν, στη διαδρομή. Τα άλλα δύο, κατάφεραν να ολοκληρώσουν την πτήση και να επιστρέψουν, στις 28 Σεπτεμβρίου 1924. Εννιά χρόνια αργότερα, στα 1933, ο Ουίλι Ποστ έκανε το ίδιο ταξίδι μόνος του. Το κατάφερε, σε επτά ημέρες και 18 ώρες. Είχε προηγηθεί το κατόρθωμα του Τσαρλς Λίντμπεργκ, τον Μάιο του 1927. Με ένα μονοπλάνο που είχε βαπτίσει «Πνεύμα του Αγίου Λουδοβίκου», πέρασε μόνος τον Ατλαντικό χωρίς σταθμό, πετώντας από τη Νέα Υόρκη στο Παρίσι σε 33 ώρες και 32'.

1891: Πεθαίνει ο Αμερικανός μυθιστοριογράφος και συγγραφέας του «Μόμπι Ντικ», Χέρμαν Μέλβιλ. Είχε γεννηθεί το 1819.

1895: Πεθαίνει ο Γάλλος χημικός, Λουί Παστέρ, μέγας ευεργέτης της ανθρωπότητας και ιδρυτής της μικροβιολογίας. Ανακάλυψε τα εμβόλια και εφηύρε τη διαδικασία της

παστερίωσης που φέρει και το όνομά του. Είχε γεννηθεί στις 27 Δεκεμβρίου του 1822.

1902: Πεθαίνει ο Γάλλος μυθιστοριογράφος, Εμίλ Ζολά, συγγραφέας του «Κατηγορώ» που στρεφόταν εναντίον της γαλλικής κυβέρνησης και οδήγησε στην αναψηλάφηση της υπόθεσης Ντρέιφους. Είχε γεννηθεί το 1840.

1918: Ο μαέστρος Ερνέστ Ανσερμέ διευθύνει, στη Λοζάννη, την πρεμιέρα του μουσικού θεατρικού έργου «Η ιστορία του στρατιώτη», του Ιγκόρ Στραβίνσκι.

1934: Γεννιέται η Γαλλίδα ηθοποιός, Μπριζιτ Μπαρντό. Γύρισε την τελευταία από τις 42 ταινίες της το 1973 και, δηλώνοντας ότι ο παγκόσμιος κινηματογράφος ήταν σάπιος, πήγε να μείνει μόνη της στο Σαιν Τροπέζ, όπου αφιέρωσε την ζωή της στην προστασία των ζώων.

1962: Εκτοξεύεται ο πρώτος канаδικός τεχνητός δορυφόρος.

1966: Πεθαίνει ο Γάλλος ποιητής και δοκιμιογράφος, Αντρέ Μπρετόν, από τους ιδρυτές του σουρεαλιστικού κινήματος. Εξέδωσε το «Σουρεαλιστικό Μανιφέστο» το 1924. Είχε γεννηθεί το 1896.

1991: Πεθαίνει σε ηλικία 65 ετών, μετά από μακροχρόνια αρρώστια ο μεγάλος παίκτης της τζαζ, Μάιλς Ντέιβις. Θεωρείτο ο πατέρας της «κουλ τζαζ» λόγω του αλλοιωμένου παιχνιδιού της τρομπέτας του.

2000: Με χρόνο 20.09, ο Κώστας Κεντέρης κατακτά χρυσό μετάλλιο στα 200 μ. στους Ολυμπιακούς του Σίδνεϊ, αφήνοντας πίσω του μεγαθήρια του στίβου. Είναι η μεγαλύτερη όλων των εποχών ελληνική νίκη στον στίβο και το τέταρτο κατά σειρά χρυσό μετάλλιο που κατακτούν οι Έλληνες σ' αυτή την Ολυμπιάδα.

2004: Λήγουν στην Αθήνα οι 12^{οι} Παραολυμπιακοί αγώνες με την Ελλάδα να έχει κερδίσει είκοσι μετάλλια.

2015: Η NASA ανακοινώνει ότι στον πλανήτη Άρη, τα καλοκαίρια, ρέει αλμυρό νερό, κάτι που σημαίνει βásiμη πιθανότητα ανάπτυξης κάποιων μορφών ζωής.

